

Čís. 1960.

Zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., o zaopatřovacích požitcích zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém.

Pro nárok bývalého zaměstnance zabraného velkostatku na výslužné jest nerozhodno, že byl velkostatek majitelem po jistou dobu propachtován, předpokládajíc arcíř, že zaměstnanec zůstal i po čas pachtu ve službách pachtýřových.

Oznámení dle čl. I. prováděcího nařízení k § 11 zák. lze podati i za sporu.

(Rozh. ze dne 31. října 1922, Rv II 261/22.)

Žalobce byl správcem na velkostatku, jehož nabyli po skončení služebního poměru žalovaní, kteří byli pravoplatně uznáni povinnými platiti mu výslužné. Žalobou ze dne 3. července 1921 domáhal se žalobce zvýšení zaopatřovacích požitků dle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Jako jediný dovolací důvod uplatňuje žalovaná strana nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), spatřujíc je především v tom, že odvolací soud má za to, že žaloba nebyla podána předčasně, dále v tom, že odvolací soud považuje žalobce také v době od 1. července 1907 do 31. prosince 1916, kdy sloužil u pachtýře S-a, za zaměstnance na velkém majetku, a přiznal mu následkem toho zvýšené požitky vzhledem na dvacetiletou služební dobu. Avšak dovolání není opodstatněno. V § 1 zákona ze dne 18. března 1921 čís. 130 sb. z. a n. výslovně se praví: »Tento zákon vztahuje se na bývalé zaměstnance na velkém majetku pozemkovém.« Nepraví se tedy na zaměstnance u majitele velkostatku. Zákon zřetelně odpoutává nárok oprávněného co do jeho věcné stránky, jeho rozsahu a jeho výše od osoby majitele a klade důraz jen na to, by služba absolvována byla na majetku velkostatkovém. V § 1 se cituje také zákon záborový (§ 2 zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n.), který rovněž vychází z věcného pojmu velkostatku. Když tedy ani změna v osobě majitele nemá vlivu na nárok oprávněného, tím méně může míti takový vliv okolnost, že majitel po jistou dobu statek propachtoval a oprávněný po jistý čas požitky přijímal od pachtýře, zůstávaje ovšem stále činným na propachtovaném velkostatku, arcíř vykonává službu podle rozkazů pachtýřových. Vždyť propachtováním se změnil vlastně jen způsob, jakým majitel velkostatku užítky z něho bře. Zůstali tedy i po dobu, co velkostatek byl propachtován, žalovaní jako právní nástupci bývalých zaměstnavatelů žalobcových zavázáni k převzetí všech nároků, jež žalobci proti zaměstnavatelům původním plynuly, jak rozhodnuto bylo předcházejícími rozsudky všech tří stolic a na základě toho i rozsudkem napadeným, potvrzujícím rozsudek první stolice. Jest sice pravda, že žalobce neoznámil zaměstnavateli, u něhož vstoupil do neaktivního poměru, že uplatňuje nároky podle citovaného zákona a v jakém rozsahu s uvedením ostatních okolností, vytčených v nařízení vlády ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n. k § 11. Avšak

oznámení to se stalo za sporu a jelikož žalovaná strana ani netvrdí, že jí z toho nějaká majetková újma byla vzešla, a vytýká pouze formální chybu bez označení důsledků, dlužno za to mít, že pozdějším oznámením bylo vyhověno předpisu nařízení, které ostatně ani nepraví, že neoznámení před žalobou má nějaký vliv na uplatňování vymáhaného nároku.

Čís. 1961.

Projednání a rozhodování rozepré, naznačené v § 4 zákona o soudech živnostenských, jest místně výlučně příslušným živnostenský soud, v jehož obvodu jest sídlo provozovny v čase, kdy žaloba byla podána (§ 23 zákona).

(Rozh. ze dne 31. října 1922, Nd II 198/22.)

Žalobce Longin G. byl dne 31. března 1922 ze služeb žalované firmy, u níž byl do tohoto dne v Mor. Ostravě zaměstnán jako expedient, propuštěn z důvodu, že žalovaná strana, zrušivši Ostravskou továrnu, přeložila dne 31. března 1922 své sídlo do Prahy. I domáhal se na firmě zaplacení 54.378 Kč 76 h, který mu z uvedeného služebního poměru dle jeho tvrzení proti ní příslušel dle kolektivní smlouvy ze dne 16. ledna 1921, dleml na základě zvláštního slibu strany žalované. Živnostenský soud v Praze, u něhož Longin G. podal tuto žalobu dne 24. června 1922, právoplatným usnesením ze dne 24. června ji odmítl pro místní nepřislusnost, poněvadž provozistište žalobcovy činnosti bylo v Mor. Ostravě, a poněvadž rozhodným pro posouzení místní příslusnosti jest místo činnosti zaměstnancovy, nestal se živnostenský soud v Praze ku projednání sporu příslušným tím, že žalovaná strana, zrušivši pracovní poměr, přeložila své sídlo do Prahy. Také živnostenský soud v Mor. Ostravě, u něhož na to Longin G. podal dne 3. července 1922 tutěž žalobu, usnesením ze dne 11. srpna 1922 potvrzeným rozhodnutím krajského soudu v Mor. Ostravě jako soudu rekursního ze dne 9. září 1922 vyhověl námitce místní nepřislusnosti strany žalované, poněvadž zřetelem k ustanovení § 23 zákona ze dne 27. listopadu 1896, čís. 218 ř. zák. jest příslušným onen soud živnostenský, v jehož obvodě jest provozovna podniku, a místem tím byla v čase podané žaloby Praha, také poslední mzda byla dle tvrzení žalobce vyplacena mu ředitelstvem žalované strany v Praze, následkem čehož jest příslušným živnostenský soud v Praze.

Nejvyšší soud rozhodl záporný spor o příslusnost mezi živnostenským soudem v Praze a Moravské Ostravě v ten rozum, že stanovil příslusnost živnostenského soudu v Praze.

Důvody:

Dle § 23 zákona o soudech živnostenských jest ku projednání a rozhodnutí sporů, v § 4 téhož zákona uvedených, výlučně příslušným onen živnostenský soud, v jehož obvodě jest provozovna. Zákon užívaje zde času přítomného »jest provozovna« vyslovuje tím v souhlase s ustanovením §§ 29, 41 a 65 j. n., že skutečnost, určující příslusnost, musí tu býti v čase podání žaloby, a že tudíž výlučná příslusnost živnostenských soudů řídí se místem, v němž jest v tu dobu provozovna, s jejíž